

બોયાસલાવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

ઉકેલપત્ર : સત્સંગ પ્રાણ - દ્વિતીયખંડ

પ્રશ્નપત્ર-૨

સમય : બપોરે ૨ થી ૫

રવિવાર, ૧ માર્ચ, ૨૦૦૮

કુલ ગુણ : ૧૦૦

(વિભાગ:૧ 'પ્રગટ બ્રહ્મસ્વરૂપ પ્રમુખસ્વામી મહારાજ', ચતુર્થ આવૃત્તિ, ઓગસ્ટ, ૨૦૦૭ના આધારે)

પ્ર.૧ નીચે આપેલાં વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૨૦)

નોંધ:- જે પ્રશ્નમાં બાર કે તેથી વધુ પ્રસંગો આવતા હોય તેમાં વર્ણનાત્મક અને બે થી ત્રણ લીટીમાં ઉલ્લેખ કર્યો હોય તેવા ઓછામાં ઓછા દસ પ્રસંગો જરૂરી છે.

૧. પ્રમુખસ્વામી મહારાજની ઉચ્ચ અને અદ્વિતીય બ્રાહ્મી સ્થિતિ
૧. ક્રિકેટના સાધનોની ખરીદી કરવા જવાને બદલે સાધુ થવા જવાને માર્ગે. ૭
૨. આ તો અમારા છે, અમને અર્પણ કરી દેજો. ૮
૩. મોટી ઘટના, સાધારણ એની પ્રતિક્રિયા - ગૃહત્યાગ. ૧૧
૪. ગૃહાભિમુખતાની ચકાસણીરૂપ પ્રસંગો. ૧૫
૫. રાત્રે બે વાગે શાસ્ત્રીજી મહારાજ શાંતિભગતને ભેટ્યા. ૨૦
૬. 'નારાયણસ્વરૂપદાસ' નામ શાસ્ત્રીજી મહારાજનું મંતવ્ય. ૨૦
૭. ખરેખરા થશે. તમારી (શાસ્ત્રીજી મહારાજની) દષ્ટિ ને આશીર્વાદ છે એટલે થશે. ૨૦
૮. વિવિધ સ્થાનોમાં કઠોર પરિશ્રમ - અટલાદરા મંદિર નિર્માણમાં ચૂલો કાલવવાનું કાર્ય - નિશાનીરૂપ નાસિકા પર ડાઘ. ૨૨
૯. પ્રમુખવર્ણી પ્રસંગે વાસણ ઊટકવાની સેવા. ૨૯
૧૦. યોગીજી મહારાજની અંત્યેષ્ટિ પછી અચાનક બોલી ઊઠ્યા : યોગીજી મહારાજ આપણને સત્સંગની સેવાનું કામ સોંપી ગયા છે . તમે સૌ ગુરુભાઈઓ આજ સુધી સાથ આપતા હતા તેમજ હવે પછી પણ મને સાથ આપશો. સૌએ સાથે મળીને કામ કરવાનું છે. ૩૧
૧૧. 'યોગીજી મહારાજ જેવું પ્રમુખસ્વામી મહારાજ આપણા મનનું આકર્ષણ નહિ કરી શકે' ટૂંક સમયમાં જ તે ભ્રમણા પ્રમુખસ્વામીએ દૂર કરી. ૩૨
૧૨. સંત સ્વામી : પ્રમુખસ્વામી દ્વારા તે બન્ને સ્વરૂપો પ્રગટ છે. ૩૩
૧૩. સંતોના હૃદયમાં યોગીજી મહારાજનું જે સ્થાન હતું તે જ સ્થાનમાં યોગીજી મહારાજ સાથે જ પ્રમુખસ્વામીએ વાસ કર્યો. ૩૮
૨. પ્રમુખસ્વામી મહારાજે સાર્થક કરેલી - પ્રમુખવર્ણીની પ્રતિજ્ઞા
૧. પૂર્વ ભૂમિકા - પ્રમુખવરણી દિનની પ્રતિજ્ઞા. ૨૭-૨૮
૨. સુંદલપુરામાં હાર્ટએટેક - વડોદરા જતાં આચાર્ય સ્વામી અને બે સંતોને આજ્ઞા. ૫૧
૩. કલકત્તામાં રાજેન્દ્રને મળવા માટેની ઉતાવળ. ૫૪
૪. દોલતભાઈને મળવા ગોંડલથી મુંબઈ. ૫૫
૫. પ્રયાગમાં સૌરાષ્ટ્રના ત્રણ હરિભક્તોને તમામ નાસ્તો આપી દીધો. ૬૧
૬. ત્રિગુણભાઈને પત્ર. ૬૩
૭. ભરવાડણ ભાઈની લાગણી પોતાના ધર્મમાંથી સહેજ પણ ચળ્યા વગર ભગવાનના દર્શન કરાવી પૂરી કરાવી. ૬૫
૮. સૌરાષ્ટ્રના એક ગામે હરિભક્તને પાલો બાજરો દળી આપ્યો. ૬૫-૬૬
૯. દ્વેષી સંતની અંત સમય સુધી સંભાળ. ૬૭
૧૦. રાત-દિવસ જોયા વગર વિચરણ. ૬૮ થી ૭૪
૧૧. કેટલ કેમ્પની પ્રવૃત્તિ. ૮૮ થી ૯૯
૧૨. અક્ષરધામનું નિર્માણ. ૧૫૯
૧૩. યોગી શતાબ્દી - ઉપસંહાર. ૧૫૮ થી ૧૬૧
૩. સમાજ માટે પ્રમુખસ્વામી મહારાજનું અનન્ય યોગદાન

૧.	પૂર્વ ભૂમિકા	
૨.	સ્વામીશ્રીની દષ્ટિએ સમાજ સેવા અને સુધારણાની ક્ષિતિજો. સમાજ સેવાના કાર્યમાં દેહનો સંપૂર્ણ અનાદર.	૧૩૨
૩.	અનેક ક્ષેત્રોમાં મૂઠી ઊંચેરી કામગીરી.	૧૩૩
૪.	વ્યક્તિ સુધારણાથી સમાજની પ્રગતિ - મોરબી ડેમ.	૧૩૪
૫.	ઈ.સ. ૧૯૮૭ કેટલ કેમ્પ, દુષ્કાળ રાહત કાર્ય - ઈ.સ. ૧૯૭૫ સૌરાષ્ટ્ર દુષ્કાળ, ઈ.સ. ૧૯૭૭ આંધ્રમાં સમુદ્ર હોનારત, ઈ.સ. ૧૯૮૨ સૌરાષ્ટ્રમાં વાવાઝોડું, ઈ.સ. ૧૯૮૩ રાજકોટ વિસ્તારમાં અતિવૃષ્ટિ.	૧૩૫
૬.	ઈ.સ. ૧૯૮૮માં અમેરિકાના ભયંકર ટોર્નેડો (વાવાઝોડું), ઈ.સ. ૧૯૮૫ અનામત આંદોલન, કોમ્પી રમખાણ.	૧૩૬
૭.	યુવકની વેરની આગ બુઝાવી - મિત્રોને નિર્વ્યસની કર્યા - મુંબઈના શ્રીમંત કુટુંબમાં સુખદ સમાધાન - માતા - પુત્રમાં પુત્રને શિખામણ.	૧૩૭
૮.	કુમાર્ગે જતાં યુવાનને સન્માર્ગ - દહેજ નાબૂદી.	૧૩૮, ૧૩૯
૯.	સમૂહ લગ્નના હિમાયતી કેળવણી ક્ષેત્રે.	૧૪૦
૧૦.	ભારતીય સંસ્કાર અને ભાષાનો ફેલાવો - વૃક્ષારોપણ, ઈ.સ. ૧૯૮૧ જ્ઞાતિભાવની સંકુચિતતાની નાબૂદી.	૧૪૧, ૧૪૨
૧૧.	અસ્પૃશ્યતા નિવારણ - આદિવાસી ઉત્કર્ષ.	૧૪૩
૧૨.	વ્યસન મુક્તિ.	૧૪૪ થી ૧૪૭
૧૩.	વ્યક્તિગત માર્ગદર્શક - ઉપસંહાર.	૧૪૭ થી ૧૫૦

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર મુદ્દાસર નોંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૨૦)

નોંધ : વર્ષનાત્મક અને બે થી ત્રણ લીટીમાં પ્રસંગના ઉલ્લેખ સાથે ઓછામાં ઓછા પાંચ પ્રસંગો હોવા જરૂરી છે.

૧. સ્વામીશ્રીની કરુણા	
૧. પ્રયાગમાં પાંડુરંગ શાસ્ત્રીજીએ યોજેલા 'તીર્થરાજ મિલન'માં સૌરાષ્ટ્રના વાવડીના ત્રણ હરિભક્તોને પોતાની પાસેનો નાસ્તો આપી દીધો.	૬૧
૨. લંડનમાં ચંદુભાઈને પડોશમાં રહેતા સ્ટ્રીજરની સંભાળ રાખવા ભલામણ કરી.	૬૨
૩. ઉત્તર પ્રદેશના યુવક માટે મુંબઈના ડૉક્ટરોને નોકરીએ રાખવા કરેલી ભલામણ.	૬૨
૪. ઈ.સ. ૧૯૮૮માં વિદેશ યાત્રાએ જતાં પહેલાં રાત્રે ૧૧:૩૦ વાગે ત્રિગુણભાઈ ભટ્ટને લખેલો પત્ર.	૬૩
૫. સેવા લખાવનાર હરિભક્તોની આવકની વિગત પૂછીને જ સેવા લખાવવા દેતા.	૬૪
૬. સામેની વ્યક્તિની લાગણીની કદી ઉપેક્ષા ન કરતા. સાબરકાંઠામાં ભરબપોરે નગરયાત્રામાં ગયા.	૬૪
૭. નવસારીમાં ભરવાડણ બાઈની ભાવના ઠાકોરજીના દર્શન કરાવી પૂરી કરી - ધારીમાં સંડાસ નજીકની અંધારી ચાલી, અસ્વચ્છ પગથિયા, હવાની હેરફેર વગરના દાદરા પર પંદર મિનિટ બેસી હરિભક્તોને આપેલો સંતોષ - સૌરાષ્ટ્રના એક હરિભક્તને ઘંટી પર પાલો બાજરો દળી આપ્યો - હરિભક્તની લાગણી અને માગણી સાચવી લેવા પીરસેલા ભોજન થાળને ઠેલીને ફરીથી તેના ઘેર પધરામણીએ - બાળકની લાગણીને પણ સાચવી પોતે તેનું કીર્તન સાંભળવાને બદલે વાતો કરવા માટે સોરી કહ્યું.	૬૫-૬૬
૮. અપરાધી પ્રત્યે પૂર્વગ્રહ સેવ્યા વગર અન્ય સંપ્રદાયના સંતોને ઉદારતાપૂર્વક કરેલી સહાય.	૬૭
૯. ઝેર આપવાનો પ્રયત્ન કરનાર સંતની અંત સુધી રાખેલી દેખભાળ.	૬૭
૧૦. ૧૯૮૭ના દુષ્કાળમાં રાહત કાર્ય - કેટલ કેમ્પ.	૮૮ થી ૧૦૦
૧૧. મરાઠાવાડાના ભૂકંપમાં રાહત કાર્ય - ત્રણ નવા ગામોનું સર્જન.	૧૦૦ થી ૧૦૮
૨. સ્વામીશ્રીનું નિરાળું નેતૃત્વ (કોઈ પણ ત્રણ પ્રસંગો)	
૧. સારંગપુરના લોકોએ સ્વામીશ્રીને ગામનો વહીવટ લેવાની વાત કરી. ચૂંટણીનો પ્રશ્ન જ ન રહે.	૧૫૧
૨. સફળ નેતૃત્વ અને વહીવટી દક્ષતા-કઠોર પરિશ્રમ-સફળ વહીવટ કરતાના તમામ ગુણો.	૧૫૨
૩. કેટલકેમ્પની સફળતા -કુશળ અર્થશાસ્ત્રી	૧૫૩ થી ૧૫૪
૪. ઈ.સ. ૧૯૮૫ના દ્વિશતાબ્દી નગરના મુખ્ય પ્રવેશ દ્વારના એક ભાગને આગ લાગતાં સ્વામીશ્રીએ આપેલી હિંમત.	૧૫૫
૫. ૧૯૬૫ શાસ્ત્રીજી મહારાજ શતાબ્દી મહોત્સવ - ઈ.સ. ૧૯૬૭માં યોગીજી મહારાજનો અમૃત મહોત્સવ.	૧૫૬
૬. ભાદરા જન્મ સ્થાન મૂર્તિ પ્રતિષ્ઠા - ૧૯૮૧ ભગવાન સ્વામિનારાયણ દ્વિશતાબ્દી મહોત્સવ વિદ્યાર્થી આંદોલન - ઉત્સવ તો કરવો જ.	૧૫૭
૭. યોગી શતાબ્દી વખતે સ્વામિનારાયણ નગરના સર્જન.	૧૫૮
૮. ગાંધીનગર - અક્ષરધામનું નિર્માણ.	૧૫૯ થી ૧૬૨

૩.	સ્વામીશ્રી અને તેમના લાડીલા સંતો (કોઈપણ ત્રણ પ્રસંગો)	
૧.	યોગીજી મહારાજના દીક્ષિત સંતોએ યોગીજી મહારાજની ઉણપ અનુભવી નથી - એવું પ્રમુખ સ્વામીનું હેત સંતો પ્રત્યે છે - સ્વામીશ્રીમાં જ યોગીજી મહારાજને નિહાળ્યા છે.	૩૩
૨.	સંત સ્વામી કહેતાં પ્રમુખસ્વામી દ્વારા તે બન્ને સ્વરૂપો પ્રગટ છે.	૩૩
૩.	શાસ્ત્રીજી મહારાજ, યોગીજી મહારાજ કે પ્રમુખસ્વામી મહારાજના સંતો તેવો ભેદ થતો નથી. સર્વેના ગુરુ એક જ છે.	૩૩
૪.	સંત સ્વામીને સ્વામીશ્રી સારંગપુર પધારે ત્યારે દંડવત કરે જ. પોતે ગુરુ છતાં વડીલ સંત પ્રત્યે માન રાખનાર સ્વામીશ્રી તેથી જ સંતોના હૃદય સમ્રાટ છે.	૩૪
૫.	બાલમુકુંદ સ્વામીની કીડનીમાં પથરીના ઓપરેશન વખતે નિયમિત ખબર કાઢવા સ્વામીશ્રી જતા.	૩૪
૬.	ચર્તુભુજ સ્વામીની કીડનીની તકલીફના કારણ બે ગામડાં વધારે ફરીને પણ સંપૂર્ણ સારવાર કરાવવાની સ્વામીશ્રીની તૈયારી.	૩૪
૭.	યોગમુનિ સ્વામીને પગમાં પાક થયો હતો ત્યારે રોજ સ્વામીશ્રી દર્શન દેવા પધારે પગે હાથ ફેરવે.	૩૪-૩૫
૮.	સ્વામીશ્રી સંતોને પોતાનું આસન આપી દે, પોતાનું ગાતરિયું ઓઢાડી દે, મોડા આવનાર સંતો માટે ભોજન ઢંકાવી રખાવે - આવો વાસ્તવ્ય ભાવ - નિર્ભય સ્વામીને પ્રેમથી પોતાની પાસે જ સૂવાડ્યા.	૩૫-૩૬
૯.	સંતો પ્રત્યે ઊંડો પ્રેમ - તેટલી જ ક્ષમાની લાગણી પણ અગાધ - અનંતગણી ભૂલો માફ કરવાની તૈયારી.	૩૬
૧૦.	સંતોએ દોરેલ ચિત્રો, તૈયાર કરેલ શિલ્પો, સાહિત્ય, વાનગી દરેક વસ્તુની હૃદયથી પ્રશંસા કરે.	૩૭
૧૧.	ઉત્સવ - સમૈયા વખતે બધો યશ સંતોને જ આપે. સંતોનો આત્માર માનતા કંઈ રૂંધાઈ જાય.	૩૭
૧૨.	સંતો માટેનો આવો અગાધ પ્રેમ દ્વિગુણિત થઈને સંતો તરફથી એમને મળી રહે એમાં કશી આશ્ચર્યની વાત નથી. માટે જ તેઓ સંતોના હૃદય સમ્રાટ છે.	૩૮
૪.	મુઢી ઉંચેરા બાળ શાંતિલાલ	
૧.	હનુમાનમઢીના બાવા હરિદાસ પાસે જ્ઞાનની તરસ છીપાવવા જતા.	૨
૨.	પાદરા ભણવા જતાં, બીજાની અનુકૂળતા-પ્રતિકૂળતાનો વધારે વિચાર	૪
૩.	શીતળામાંથી રસી નીકળતી છતાં ઉંકારો પણ ન કરતા.	૪
૪.	ક્રિકેટનાં સાધનો ખરીદવા જવાને બદલે સાધુ થવા જવાનું થયું. છતાં હસતે મુખે વિદાય લીધી.	૬,૭
૫.	તું વિદ્વાન થાય, શાસ્ત્રી થાય એવો ખરેખરો છે, હોંશિયાર છે. - શાસ્ત્રીજી મહારાજ.	૮
૬.	અસાધારણ ઘટનાની સાધારણ પ્રતિક્રિયા.	૧૧
૭.	શાંતિલાલની ગૃહાભિમુખતાની ચકાસણીરૂપ સંજોગો.	૧૫

(વિભાગ : ૨ ‘અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામી’ના વિસ્તૃત જીવનચરિત્ર નવમી આવૃત્તિ, માર્ચ, ૨૦૦૬ ના આધારે)

પ્ર.૩ નીચે આપેલાં વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૨૦)

👉 નોંધ : વર્ણનાત્મક અને બે થી ત્રણ લીટીમાં ઉલ્લેખ કર્યો હોય તેવા ઓછામાં ઓછા દસ પ્રસંગો જરૂરી છે.

૧.	સેવાના વ્રતધારી ગુણાતીતાનંદ સ્વામી	
૧.	સુરતમાં નિત્ય ઝોળી માંગવાની સેવા	૧/૮૪
૨.	સૂરતથી ગઢડા ચાલીને મહારાજ માટે અથાણું અને બરફીની માટલી લઈને ગયા.	૧/૮૬,૮૭
૩.	કારિયાણીમાં માંદા સાધુની સેવામાં.	૧/૧૦૨
૪.	આત્માનંદ સ્વામીની સેવામાં.	૧/૧૦૪
૫.	અક્ષર તો આ લોકમાં પણ અમારી સેવામાં છે.(વરસાદમાં મહારાજ ઉપર ધાબળો ધર્યો.)	૧/૧૧૦
૬.	ધરમપુર જતાં દેવાનંદ સ્વામીની સેવામાં.	૧/ ૧૧૫
૭.	વિશ્વરૂપાનંદ સ્વામીની સેવામાં.	૧/ ૧૨૫,૧૨૬
૮.	અઢાર માંદા સાધુની સેવામાં (વરતાલ)	૧/ ૧૩૭
૯.	માણકી ઘોડીની આગળ દોડી મહારાજને સૂવા માટે વસ્ત્ર પાથરી તૈયાર કર્યું - અમે તો ભગવાનને રહેવાનું ધામ છીએ.	૧/૧૪૪
૧૦.	મહારાજની અંતિમ માંદગીમાં જૂનાગઢ જતાં પહેલાં ઊના પાણીથી મહારાજને નવરાવ્યા.	૧/૧૮૪
૧૧.	ગોપાળાનંદ સ્વામીનો સિગરામ હાંક્યો.	૧/૨૭૭
૧૨.	જૂનાગઢમાં પાળાઓ સાથે દાતરડું લઈને પોતે પણ નીંદવા લાગ્યા	૧/૨૮૧
૧૩.	બગસરાના હરિભક્તોને સારી રીતે જમાડ્યા.	૧/૪૮૬

૧૪.	શું સંકલ્પ કરે છે ? ચાલ જમવા, ખવાસને પીરસ્યું.	૧/ ૫૩૧
૧૫.	ખંભાતમાં રઘુવીરજી મહારાજને ચમર ઢોળે છે.	૧/૫૫૧
૨.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ પ્રવર્તાવેલું શ્રીજીમહારાજનું સર્વોપરીપણું	
૧	પૂર્વ ભૂમિકા : ‘ગુણાતીતાનંદ સ્વામી અમારી સર્વોપરી ઉપાસના પ્રવર્તાવવા સારું સદ્ગુરુરૂપે પ્રગટ થયા છે.’	૧/૮૩
૨	‘આજે પરબ્રહ્મ પરમાત્મા સ્વામિનારાયણ પ્રગટ થયા છે.’- મહેમદાવાદના પંડિતોને	૧/૧૫૪
૩	‘તમારાથીયે ઘણા મોટા આ સત્સંગમાં આવ્યા છે. મહારાજની મૂર્તિ સંભારો.’ વિશ્વરૂપાનંદ સ્વામીને.	૧/૧૨૬
૪.	‘ઘનશ્યામ કા મહિમા હમ આવા નો’તા સમજતા’ - રામપ્રતાપભાઈ.	૧/૨૩૭
૫.	અનાદિ સ્વયં પુરુષોત્તમ ભગવાન છે, તે જ ભક્તિ-ધર્મના પુત્રરૂપે પ્રગટેલા શ્રી સહજાનંદ સ્વામી છે. - વરતાલની સભામાં અયોધ્યાપ્રસાદજીને.	૧/૨૬૦
૬.	ઉપાસનામાં ગુડિયું વાળવી નહિ. મહારાજનો ખીલો લાજે.	૧/૨૬૪
૭.	બ્રહ્માનંદ સ્વામીની અંતિમ ઈચ્છા. ‘શ્રીજી મહારાજનું સર્વોપરીપણું પ્રવર્તાવી આવશો.’	૧/૨૬૫
૮.	ઘનશ્યામદાસને મહારાજના સર્વોપરી સ્વરૂપનો નિશ્ચય.	૧/૨૮૧
૯.	માયિકભાવ ટાળી, કારણ શરીર કાપી કલ્યાણ કર્યા, એ જ મહારાજનું સર્વોપરીપણું- ઈશ્વર ત્રવાડીનો પ્રશ્ન.	૧/૩૩૩
૧૦.	આચાર્યશ્રીને મેડે ગ.મ.૯ વયનામૃતનું નિરૂપણ.	૧/૩૭૫
૧૧.	હરિલીલાકલ્પતરુ ગ્રંથની રચના- શબ્દ માત્રને ત્રીજા ફૂલ સુધી પુગાડજો.	૧/૩૭૭
૧૨.	‘ઉપાસના વિના કોઈ વાતની સિધ્ધિ થતી નથી.’ સર્વોપરી ઉપાસનાની ખુમારી.	૧/૪૦૪
૧૩.	વિધાત્રાનંદ સ્વામી: ‘આરતી પછી પ્રથમ જય કોની બોલો છો?’	૧/૪૮૫
૧૪.	‘આપણે વરને ઠેકાણે શ્રીજીમહારાજ છે અને બીજા અવતારો, દેવો વગેરે જાનૈયા છે.’	૧/૪૮૬
૧૫.	નિત્યાનંદ સ્વામીની સમજણને મહારાજનું સમર્થન.	૧/૫૨૬
૧૬.	ચુસ્ત શિવભક્ત નારણજીને સર્વોપરી શ્રી સહજાનંદ સ્વામીની ઓળખ.	૧/૫૩૯
૧૭.	પ્રભુ તો એક શ્રીજી મહારાજ છે. તેથી કોણે ય પ્રભુ થવાશે નહિ.	૨/૨૮૪
૩.	ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની ભક્તવત્સલતા	
૧.	બુરાનપુરના દાદા દીવાન અને તેની સ્ત્રીની યમદૂતો થકી રક્ષા.	૧/૧૩૬
૨.	ભાડેર ગામની સીમમાં હિમ નહિ પડે.	૧/૨૨૨
૩.	કબા વાણિયાને ગોલોકમાં મોકલ્યો.	૧/૨૪૪
૪.	મીઠા ઠક્કરનો ક્ષય રોગ મટાડ્યો.	૧/૨૪૫
૫.	ઘોઘલાના શિવશંકરની રક્ષા.	૧/૨૫૧
૬.	મેઘપરવાસીઓનું ઘણાં વર્ષોનું દુ:ખ ટાળ્યું.	૧/૨૭૨
૭.	ઉપલેટા તણાતું બચી ગયું.	૧/૨૭૯
૮.	મારવાડના દેહાખાચરને દીક્ષા અપાવી	૧/૨૮૯
૯.	હાટીના માળિયાના બાબુનો વ્યવહાર સ્વામીશ્રીએ સુધાર્યો.	૧/૨૯૨
૧૦.	નથુભટ્ટ પાસે વ્યવહાર પ્રમાણે સેવા કરાવી.	૧/૩૨૬
૧૧.	ઉપલેટાના લાલાભાઈ ઈન્દ્રના ઐરાવત પર ભાદર ઊતરે છે.	૧/૩૪૯
૧૨.	સમૈયામાં પલળીને આવેલા હરિભક્તોને વસ્ત્રો અને જમવાની વ્યવસ્થા કરી.	૧/૩૫૦
૧૩.	સ્વામીશ્રીના સંકલ્પે સરકારે હથિયાર બંધીનો કાયદો કરી સૌના હથિયાર જૂંટવી લીધાં. (અખોદરાના રાઘવજીનું ચોરોએ માથું કાપતાં.)	૧/૩૫૬
૧૪.	કોઈ એનું માથું કાપશે તો પણ પાછું સંધાઈ જશે. (હીરા રામાણીના દીકરા ઠાકરસીને આશીર્વાદ.)	૧/૪૦૦
૧૫.	હરિભક્તોના દુ:ખે દુ:ખી થવું. - સંતોને ઉપદેશ.	૧/૪૦૮
૧૬.	ડુંગરના શેઠની લાજ રાખી. - કન્યાના લગ્નનું નક્કી થયું.	૧/૪૨૨
૧૭.	ઓણ સાલ રૂનો વેપાર કરશો નહિ.- પંચાળના ગોવિંદભાઈ ને બળેજના મોરારભાઈને.	૧/૪૨૪
૧૮.	કઠણ દેશકાળમાં વસોના વાઘજીભાઈની રક્ષા.	૧/૪૨૯
૧૯.	‘બળેલું વણ ખોદશો નહિ.’ વંથળીના અરજણભાઈ ને ઉપલેટાના લાલાભાઈને સંદેશો.	૧/૪૩૦
૨૦.	જાળીયાના અરજણ બાબરિયાનું કરજ આળસ્યું.	૧/૪૩૯

૨૧. ઊનાના વલ્લભજી શેઠના દીકરા મોતીચંદને સાજા થવાના આશીર્વાદ.	૧/૪૪૧,૪૪૨
૨૨. ઉપલેટાના લાલાભાઈ દ્વારા વરસાદ.	૧/૪૬૧
૨૩. વાલજીને પરણાવીશ મા.	૧/૪૬૨
૨૪. 'આ તો કાચું સોનું પાકે તેવી જમીન છે.' - થાણાગાલોલના જસા ગોરને	૧/૪૭૧
૨૫. નાના ગોરખવાળાના હરિભક્તોના દેશકાળ સારા થાય તેવા આશીર્વાદ.	૧/૪૭૫
૨૬. ચાનગઢના મેપાભાઈ ચોડવડિયાની વિનંતીથી ખારું પાણી મીઠું કર્યું.	૧/૪૭૫,૪૭૬
૨૭. વરતાલ જતાં મારગમાં મહુવાવાળા શામજીની રક્ષા.	૧/૪૭૬,૪૭૭
૨૮. મેવાસાના હરજીવન વ્યાસની રક્ષા.	૧/૪૮૦
૨૯. ધોલેરાના ઠક્કર રણછોડભાઈની કાળચક્રથી રક્ષા.	૧/૪૮૩
૩૦. કોળીની કામઠીના મારથી બ્રાહ્મણ હરિભક્ત લોહીલુહાણ થતાં 'કામઠી ન હોય તો સારું' તેવો સંકલ્પ કર્યો.	૧/૫૦૧
૩૧. માણાવદરના હંસરાજ પટેલને ઉપદેશ.	૧/૫૦૫
૩૨. પ્રભુદાસ બારોટના દીકરાને જીવતો કર્યો.	૧/૫૨૯
૩૩. કલાભાઈનું કરજ ચૂકવવાની તૈયારી	૧/૫૨૩
૩૪. ચુડવા ગામના ખવાસને જમના મારથી મૂકાવ્યો.	૧/૫૩૨
૩૫. માવા-મુસાની પેઢી.	૧/૫૪૭
૩૬. ઠાકોરજી અને સાધુઓ જમાડી, કડીયા ગામના ભીમજીભાઈને પાપ મુક્ત કર્યા.	૨/૩૧૧
૩૭. પવિત્રાનંદ સ્વામી થકી ત્રિકમદાસની રક્ષા. 'સ્વામી તો માવતર છે માટે એમણે જે કર્યું તે ઠીક જ કર્યું હશે. ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજ.	૨/૩૨૨
૩૮. રાજુલામાં પ્રેમજીની સરપ થકી રક્ષા.	૨/૩૨૩

પ્ર.૪ નીચે આપેલાં વિષયોમાંથી કોઈ પણ બે ઉપર ટૂંકનોંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૨૦)

👉 નોંધ : જે પ્રશ્નમાં વધારે પ્રસંગો આવતા હોય તેમાં વર્ણનાત્મક અને બે થી ત્રણ લીટીમાં પ્રસંગના ઉલ્લેખ સાથે પાંચ પ્રસંગો આપવા જરૂરી છે.

૧. કથાવાર્તાના વ્યસની ગુણાતીતાનંદ સ્વામી	
૧. મહારાજના દર્શન કે કથામૃતનો લાભ મળે તેવો એક પણ પ્રસંગ જવા દેતા નહિ.	૧/૭૭
૨. મહારાજે આરામ કરવાનું કહ્યું ત્યારે દેહના આરામની સ્વામીએ ના પાડી. 'આપનાં દર્શન કરવાં અને વાતો સાંભળવી તેમાં જ સંપૂર્ણ શાંતિ અને આરામ મળે છે.'	૧/૭૭
૩. 'આ સાધુ તો બહુ સમર્થ છે. તેમનું સામર્થ્ય અનાદિનું છે.' - મહારાજ મુક્તાનંદ સ્વામી પ્રત્યે કહે છે.	૧/૭૮
૨. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીના કૃપાપાત્ર સંતો-ભક્તો : સાધુ કૃષ્ણચરણદાસજી, દરબાર શ્રીઅભયસિંહજી સાધુ કૃષ્ણચરણદાસજી :	
૧. જન્મ - વર્તમાન ધરાવ્યાં - આચાર્ય ભગવત્પ્રસાદજી મહારાજ પાસે દીક્ષા - સત્સંગીઓ સાથે હેત - તેઓના દુઃખમાં સહભાગી થવાનો પ્રયત્ન.	૨/૪૨૮
૨. ઉપદેશની શૈલી - લીલાચરિત્રોનું ગાન - સ્વામીશ્રી પ્રત્યે અપાર પ્રેમ - આચાર્ય વિહારીલાલજી મહારાજ દ્વારા સદ્ગુરુની પદવી - યોગીજી મહારાજના દીક્ષા ગુરુ - ધામગમન.	૨/૪૨૯
દરબાર શ્રી અભયસિંહજી :	
૧. રાજા ભાવસિંહના પુત્ર ખેંગારજી અને તેમના પુત્ર અભયસિંહ - સ્વામીશ્રીએ વર્તમાન ઉપદેશ - નિશ્ચય અને પક્ષ અતિ દૃઢ.	૧/૫૮૮
૨. નિત્યક્રમ - જીવનશૈલી - હરિલીલામૃત ગ્રંથમાં અચિંત્યાનંદ વર્ણી અને અભયસિંહ નૃપનો સંવાદ - સ્વામીએ પૂજા કરવા આપેલી મૂર્તિ પટારામાં - કુંવરીને મહારાજના દર્શન.	૧/૫૮૯
૩. ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ કાઢેલો ક્ષય રોગ તથા આપેલો દીકરો - અલીભાઈ ખત્રીનો પ્રસંગ - નિયમ, નિશ્ચય અને પક્ષનું ઉત્તમ ઉદાહરણ.	૧/૫૯૦-૫૯૧
૩. માન-અપમાનમાં સ્થિર - ગુણાતીતાનંદ સ્વામી	
૧. વડતાલમાં બોલ્યા વિના રહેશે નહીં ને તારાથી તે ખમાશે નહીં. માટે તું અહીં જ રહે - સ્વામીશ્રી પ્રાગજી ભક્તને	૨/૨૭૯
૨. સ્વામી તો મંદિર ઉજ્જડ કરીને વાડીએ ગયા છે. - ભીમજી કોઠારી.	૨/૨૮૦
૩. તમે જૂનાગઢ પાછા જાવ. મારું અપમાન થશે તે તમારાથી પણ ખમાશે નહીં. -સ્વામીશ્રી જાગાભક્તને	૨/૨૮૦

૪. કરુણાનંદ બ્રહ્મચારી :- આ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની લોકો ભગવાનની જેમ પૂજા કરે છે. તેમને કેમ કોઈ કંઈ કહેતું નથી. ૨/૨૮૪
૫. મને કોઈ શુકજી કહેશો નહિ. સ્વામી ! તમને બધા અક્ષર માને છે તે તમે અક્ષર મનાવશો નહિ. - શુકમુનિ. ૨/૨૮૪
૬. પ્રભુ તો એક શ્રીજી મહારાજ છે તેથી કોણે ય પ્રભુ થવાશે નહી. - સ્વામીશ્રી ૨/૨૮૪
૭. સભામાં મોટાનું અપમાન થાય છે તેથી ઘણાનું ભૂડું થશે. -શાસ્ત્રી બળરામદાસજી આચાર્ય મહારાજને ૨/૨૮૪
૮. સ્વામીશ્રીને આ રીતે ઠપકો આપવો અને અસભ્ય રીતે બોલવું તેમાં તમારી લાયકાત છે ? સીજીવાડાના પ્રભુદાસ ૨/૨૮૪
૯. હળદી જરદી નવ તજે '....શુકમુનિના સાધુને સ્વામીશ્રીએ હાર પહેરાવ્યો. ૨/૨૮૫
૧૦. સદ્ગુરુ સંતોએ સ્વામીશ્રીનું કરેલું પૂજન - સ્વામી ! અમારું બોલ્યું માફ કરજો. - શુક સ્વામી. ૨/૨૮૫
૧૧. પ્રાગજીને વિમુખ કરવાનો તો મેં ઠરાવ કર્યો છે. ૨/૨૮૬
૧૩. આ ફેરે વરતાલવાળાએ બહુ કરી. - કેશવલાલ શેઠ - બોટાદ. ૨/૨૮૯
૧૪. તમારી તેમણે ખોટ પડવા દીધી નથી માટે તે વાત હવે જવા દો. - સ્વામીશ્રી સિદ્ધાનંદ સ્વામીને. ૨/૨૮૯
૧૫. માધવ ! જેમ છોંતરાનો મેહ વરસે તેમ શબ્દના કરા પડયા - સ્વામીશ્રી. ૨/૨૯૦
૧૬. એ તો હું સહન કરું પણ જગતના જીવથી સહન ન થાય. ૨/૨૯૦

૪. ગુણાતીતા સંગે ગુણાતીત

૧. ગોરવીઆવી ગામના ભાયા અને રૂડો તથા તેના ભાણિયા ૧/૨૧૩-૨૧૪
૨. બેચરભાઈ જૈન પદનો ત્યાગ કરી સત્સંગી બને છે - હામાપરના કરસન બાંભણિયા ૧/૨૨૨-૨૨૩
૩. માણાવદરના નવાબની પ્રાર્થના ૧/૨૨૫
૪. આખાના સવજી મહેતા સત્સંગી થાય છે. ૧/૨૩૦
૫. લાલાભાઈને ઈન્દ્રે દર્શન દીધા. ૧/૨૭૮
૬. દરબાર અભયસિંહ - દેહા ચારણ. ૧/૨૮૭-૨૮૮
૭. વંથળીના કલ્યાણભાઈ. ૧/૨૯૭
૮. મૂંજા સુરુનું પરિવર્તન. ૧/૩૦૫
૯. વાલેરા વરુની અડગ ટેક. ૧/૩૧૨
૧૦. મારે એક જીવ હતો એ સ્વામીમાં જોડ્યો છે. ૧/૩૨૯
૧૧. ભજન કરતાં ક્રિયા કરો. ૧/૩૪૨
૧૨. જાગા ભક્તને વચનામૃતોનો અધિકાર ૧/૩૪૭-૩૪૮
૧૩. કોવૈયાના રાધા ભગત - રેંથળના ગાવિંદ ભગત ૧/૩૮૭થી ૩૮૯
૧૪. રઘુવીરજી મહારાજ સ્વામીના સમાગમમાં - જો ગ્રંથિઓ ગાળીને તમને ગુણાતીત ન કરું તો હું ગુણાતીત નહી. ૧/૪૦૨
૧૫. આ ચાર હરિભક્તોના દર્શન કરવા જાવું. ૧/૪૦૬
૧૬. સાક્ષાત્ શ્રીજીમહારાજનું દર્શન પણ આ ફૂલમાં આવી ગયું. ૧/૪૨૦
૧૭. વાઘજીભાઈને ઉપાધિ ૧/૪૨૯
૧૮. બ્રહ્મવિદ્યાના ભણનારા ૧/૪૫૦
૧૯. બાપુ ! અંહીં બેઠા લોધિકાનું કામ નહિ થાય. ૧/૪૮૩
૨૦. બેચર ભગત. ૧/૪૮૭
૨૧. બગલીઓ બળદ - નાગર ભક્તનો રસાસ્વાદ કાઢ્યો. ૧/૫૦૩
૨૨. તું જમપુરી ખોટી જાણી આજ્ઞા લોપે છે. ૧/૫૧૪-૫૧૫
૨૩. સૂરજ ફેરે પણ હું ન ફરું - ઉપસંહાર ૨/૨૯૯

(વિભાગ: ૩ નિબંધ : સામાન્ય જ્ઞાન)

પ્ર.પ નીચે આપેલાં વિષયોમાંથી કોઈ પણ એક ઉપર નિબંધ લખો. (કુલ ગુણ : ૨૦)

☞ નોંધ :- નિબંધ એ મૌલિક વિષય છે, તેનાં ઉપર આપેલ મુદ્દા ઉપરાંત બીજા ઘણાં પાસા આવરી શકાય છે. જેવા કે મૌલિકતા, સંપ્રદાય તથા અન્ય સંપ્રદાય વિષયક જ્ઞાન, કથાવાર્તાને આધારે વિષય વસ્તુની વિશેષ છણાવટ, અન્ય આધારભૂત સાહિત્યનો સહારો વિગેરે મુદ્દાઓનો સમાવેશ થઈ શકે છે.

૧. ૧. ઘરસભા - પારિવારિક એકતાની સંજીવની.

૧. ઘરસભાની વ્યાખ્યા - ઘરના બધા સભ્યો અનુકૂળ સમયે સાથે બેસીને જ્ઞાન-વાર્તા, તથા પોતાના પ્રશ્નોની, વિચારોની

આપ-લે કરે તેનું નામ ઘરસભા. ૨. ઘરના બધા સભ્યો સાથે બેસે તેથી ઘરમાં કે પરિવારમાં કે વ્યક્તિગત ઉદ્ભવતા પ્રશ્નોનું નિરાકરણ થાય - સાથે બેસી સત્સંગ કથાવાર્તા કરવાથી જ્ઞાન વધે, એકબીજાના વિચારોને સમજી શકાય - દરેકના અનુભવો જાણવા મળે - એકબીજામાં હેત-પ્રીત વધે. (પ્રસંગો લખવા) ૩. ઘરસભા ઘરમાંના સભ્યોની સમયની અનુકૂળતા, તેમની ઉંમર વગેરેને ધ્યાનમાં રાખીને કરી શકાય. બાળકોને પ્રોત્સાહન મળે તે રીતે તેમની પાસે વાતો કરાવાય, કીર્તન ગવડાવી શકાય - જે કુટુંબોમાં નિયમિત ઘરસભા થાય છે તે કુટુંબોમાં બાળકોનું ઘડતર સારી રીતે થયું છે અને થઈ રહ્યું છે. (પ્રસંગો) ૪. ઘરસભાથી ઘરમાં શાંતિ આવે છે - પારિવારિક એકતા વધે છે - જેમ સંજીવની મૃત્યુ તરફ જતી વ્યક્તિને જીવાડે છે તેમ ઘરસભા વિસંવાદી થતા ઘરની એકતા તૂટતી હોય તેવા કુટુંબો માટે ઘરસભા સંજીવનીનું કાર્ય કરે છે. (પ્રસંગો) ઘરસભા એ ઘરની શોભા છે. ૫. માટે જ સ્વામીશ્રી પ્રત્યેક કુટુંબો ઘરસભા કરે એવો આગ્રહ સેવે છે અને તેના માટે પ્રોજેક્ટ બનાવ્યો છે અને નિયમિત ઘરસભા થાય તેના માટે કાર્યકરોનો બધા કુટુંબોમાં સંપર્ક - સ્વામીશ્રીની આજ્ઞા પળાવવાનો આગ્રહ - કારણ ઘરસભાના અનેક લાભો - (પ્રસંગો) - ઉપસંહાર.

૨. આધ્યાત્મિક વિચાર : સવળો વિચાર.

વિચાર એટલે શું ? આધ્યાત્મિક વિચાર એટલે શું ? સવળો વિચાર એટલે શું ? સારંગ.-૪માં એક ક્ષણમાત્ર વાસનાના વિચાર આવે તો કર્મુ સર્વે ધૂળમાં ભળી જાય - અં.૧૭ ભગવાનના ભક્તને ભગવાન વિના બીજે વૃત્તિ જાય એ જ એને મોટું પાપ છે - સ્વામીની વાત આપણો જન્મ બે વાત સિદ્ધ કરવા - આઈન્સ્ટાઈને સૂત્ર શોધ્યું : $E=mc^2$ માટે કેટલો વિચાર - સાચા ગુરુના માર્ગદર્શન પ્રમાણે સવળો વિચાર - પ્ર.૭૪ ભગવાનની ઈચ્છાથી સત્સંગ વધે કે ઘટે - કયો વિચાર ક્યારે કરવાનો વિવેક - સુગરીનું દષ્ટાંત - આ લોકના સુખનો વિચાર - વિચારોના ત્રણ પ્રકાર - વિચાર, સદ્વિચાર, અસદ્વિચાર - સત્સંગી તરીકે આપણા વિચારો - ગુણાતીત સત્પુરુષમાં નિર્દોષ બુદ્ધિ.

૩. કળિકાળની યુવાપેઢીનો આદર્શ - સ્વામીશ્રીના યુવાનો.

૧. કોઈપણ રાષ્ટ્રનું યુવાધન તે રાષ્ટ્રની સંપત્તિ - ભારત દેશમાં સૌથી વધારે યુવાધન અન્ય દેશોની સરખામણીએ. ૨. ભારતના યુવાનો ઍકદરે પ્રામાણિક, ભગવાનથી ડરીને ચાલનારા - પરંતુ પશ્ચિમનો પવન ફૂંકવાની સાથે યુવાધન પણ દિશાશૂન્ય બનતું જાય છે - દૂષણોમાં યુવાધન ફસાય છે. (પ્રસંગો) ૩. પરંતુ આ યુવાનોમાં સ્વામીશ્રીના યુવાનો આદર્શ યુવાનો નીતિ, પ્રામાણિકતા ચારિત્ર્યની દૃષ્ટિએ આદર્શ (પ્રસંગો) જે ક્ષેત્રમાં સ્વામીશ્રીના યુવાનો જાય તે ક્ષેત્રમાં સ્વામીશ્રીનું તેમના દ્વારા નામ ઉજાગર થાય - સમાજ, રાષ્ટ્ર કે વિશ્વમાં પણ સ્વામીશ્રીના (BAPS) યુવાનો અન્ય યુવાનોથી નિરાળા (પ્રસંગો) સમાજમાં કોઈ યુવાન દ્વારા સારું કાર્ય થાય તો પૂછવામાં આવે કે તમે પ્રમુખસ્વામીના શિષ્ય છો ? (પ્રસંગો લખવા) સ્વામીશ્રીના યુવાનો દેશની સંપત્તિ. ૪. સ્વામી વિવેકાનંદ, નચિકેતા, અર્જુન વગેરે ભૂતકાળના યુવાનોના આદર્શ હતા - વર્તમાનકાળે સ્વામીશ્રીના યુવાનો કળિકાળમાં યુવા પેઢીનો આદર્શ (પ્રસંગો) સ્વામીશ્રીના યુવાનો માટે મહાનુભાવોના પ્રતિભાવો - ઉપસંહાર.

